

Häirekeskuse tööka meeskonna tööine aasta

Janek Laev
Häirekeskuse direktor

Järjekordne tööine aasta on jõudnud lõpusirgele ning paras aeg on vaadata korraks tagasi tehtule ja tunda heameelt saavutatu üle. Alustuseks võib tõdeda, et 2007. aasta on raskete operatiivsündmuste osas olnud tunduvalt rahulikum kui mullune ning see on positiivselt tunda andnud ka Häirekeskuses. Oli ju 2006. aasta äärmiselt sündmusterohke – tuletagem vaid meelde linnugrippi, varakevadist saastumist läänerannikul või ulatuslikke metsa ja maastikupõlenguid Ida- ja Põhja-Eestis. Rahulikum töötempo on andnud suurepärase võimaluse pöörata rohkem tähelepanu organisatsioonile ning selle poolt osutatavale teenusele, sest kõrge töökoormusega perioodidel, mil organisatsiooni ressurss on suunatud eelkõige sündmuste käsitlemisele, ei õnnestu olulisi arendusi ei ettevalmistada ega ka ellu viia.

2007.a tooksin välja kuus olulisemat protsessi: päästekorraldajate kutseõpe, muutused häirekeskuse arstide töökorralduses, meditsiinilise kutsetöötlusjuhendi väljatöötamine ja kasutuselevõtt, hädaabikõnede ülevoolu lõplik juurutamine, liitumine Šveitsi finantsinstrumendiga ja väliskoostöö jätkuprojektid.

Päästekorraldajate kutseõppe teetähised paigas

Väike-Maarja Päästekooli esimene lend päästekorraldajaid, kes 2007.a kevadel lõpudiplomid kätte said, olid igati tublid ning tänaseks on nad kõik Häirekeskuse neljas regionaalses keskusel tööle asunud. Õppetöö käigus õpiti põhjalikumalt nii meditsiini kui ka päästevaldkonda, samuti psühholoogiat, kutse-eeetikat, arvutit, keeli ja palju muud. Esimese õppeaasta kogemusi arvesse võttes on vajadus teatud asju õppeprogrammis muuta ja seda me ka kindlasti koostöös kooliga teeme. Koolipere tunnustuseks tuleb öelda, et soov hoida õppeprogrammi kaasaegsena on tugev ning ollakse igati koostööle suunatud. 2007-2008.a. on Väike-Maarjas päästekorraldaja kutseharidust omandamas kaheksaliikmeline õppegrupp.

Muudatused Häirekeskuse arstide töökorralduses

Kohe 2007.a algusest käivitati protsess häirekeskuses töötavate arstide funktsioonide ümberkorraldamiseks, mis rakendus täies mahus oktoobrist. Ümberkorralduste peamiseks põhjuseks kujunes asjaolu, et arsti teenusega ei olnud kaetud kõik keskused ning pärast perearsti infotelefoni 1220 käivitamisest langes 78% senistest meditsiinilistest konsultatsioonidest Häirekeskuse arstidelt ning viimased said võimaluse keskenduda oma põhitegevusele – abistada päästekorraldajaid raskete meditsiinikutsete menetlemisel. Uue töökorralduse järgi töötab ühes valvevahetuses kaks arsti, kummagi teenindada seega kaks regiooni. Kuna teenus käivitus alles hiljuti, siis siin on kindlasti veel kohendamisruumi ning töö käigus tekkivatele kitsaskohtadele üritame kiiresti ja paindlikult lahendusi leida.

Meditsiinilise kutsetööluse juhendi väljatöötamine ja kasutuselevõtt

Lõppjärku on jõudmas meditsiinalaste väljakutsete töötlemise juhendite väljatöötamine ning kasutuselevõtt kõikides Häirekeskuse keskustes. Artikli kirjutamise hetkel on veel käimas kooskõlastusprotsess tervishoiuasutustega, mille lõppedes viiakse juhenditesse veel mõningad täpsustused ja parandused. Nende kasutuselevõtt eeldab aga head ettevalmistust (kõikide töötajate täiendkoolitust), mistõttu on ülimalt tõenäoline, et see lükkub 2008. aasta algusesse. Lihtsustamaks nende kasutust on edaspidi kavas anda väljatöötatud juhenditele elektrooniline vorm ning integreerida SOS programmiga. Siinkohal on lugejail ehk oluline teada, et juhendid on väljatöötatud tervishoiuvaldkonna erialaspetsialistide poolt ning selle aluspõhimõtted on läbiräägitud ja kokkulepitud konsensusel põhinevalt kõikide suuremate kiirabiasutuste ja teiste erakorralise meditsiiniabi eest vastutavate organisatsioonidega. Samuti on valminud töö läbinud keelise korrektoori ning kahekordse simulatsioonitesti Häirekeskuses. Seega peaks olema läbitud kõik olulised etapid juhendite edukaks kasutuselevõtuks. Suur vajadus on ka päästealaste väljakutsete töötlemise juhendite järele, mistõttu on plaanis koostöös päästeasutustega ka see protsess lähitulevikus käivitada. Seda enam, et protsessipõhine kogemus on nüüdseks saadud.

Hädaabikõnede ülevoolu süsteemi lõplik juurutamine

2006. aastal sai loodud ja kasutusele võetud keskustevaheline kõnede ülevoolusüsteem. Süsteemi rakendamise tulemusel võeti vastu ja töödeldi 2006. aasta jooksul 1300 väljakutset. 2007. aasta tulemused alles selguvad, kuid juba täna võib öelda, et vähe on neid päevi, kus ülevoolusüsteemi kaudu ei võeta erinevates keskustes vastu kiireloomulisi väljakutseid. Meile teadaolevalt kaaluvad analoogse lahenduse väljatöötamist ning kasutuselevõttu meie eeskujul ka kolleegid Rootsis ja Soomes. Käesoleval aastal aga on kavas kõnede ülevoolusüsteemi tehnilist taset veelgi täiustada, lühendades kõnede vastamise ajalist parameetrit. Lühidalt öeldes oleme selle keeruka ja raske ülesandega hästi hakkama saanud ning süsteem on end igati õigustanud, aidates abivajaja nõ liinile ka olukordades, kus üks keskus töötab ülekoormuse tingimustes.

Kasutuselevõtu sisulise ettevalmistusfaasi on jõudnud ka ORS (üleriigiline operatiivraadiosidevõrk) ning vastavaid tegevusi on koostöös Pääste- ja Tervishoiuametiga juba alustatud. Sellest kõigest täpsemalt saate lugeda veel samast ajakirjanumbrist.

Osalemine Šveitsi finantsinstrumendi projektis

Samuti on algust tehtud Šveitsi finantsinstrumendi toel väljatöötatava info-ja kommunikatsioonitehnoloogilise rakenduse ettevalmistamisega. Rakenduse väljatöötamine ja kasutuselevõtt on planeeritud aastatele 2008-2011 ning selle tulemusena peaks tekkima üks ja ühine elektrooniline kaart, millele on kantud reaalajas helistaja või sündmuse asukoht, GPS tehnoloogiat kasutades erinevate ametkondade operatiivsõidukid jne. Eelpoolkirjeldatud näitajad saavad olema elektrooniliselt üle kantud ka operatiivsõidukitesse abistamiseks kiirabibrigaadi või päästemeeskonda

sündmuskohale jõudmisel ning miks mitte ka jooksvate andmete vahetamisel. Usun, et siinkohal on tegemist äärmiselt olulise tehnoloogilise edasiarendusega ning selle vajalikkuses ei kahtle keegi. Üritame selle siis üheskoos vajalikul kvalitatiivsel tasemel ellu kutsuda lihtsustamaks meie kõigi tööd ja koostööd sündmustele (ohtude) reageerimisel.

Väliskoostöö jätkuprojektid

Lisaks koostööprojektile Armeenias on meile usaldatud alates 2007.a, koostöös Rootsi kolleegidega, koostööprojekt Ukrainas. Pean välistegevust oluliseks ning organisatsioonile lisaväärtust andvaks tegevuseks. On üsna kasulik ja huvipakkuv vaadelda kolleegide mõttekäike ja ettevõetavaid lahendusi. Siinkohal tahaks välja tuua Armeenia kolleegide ideed käivitada Tallinna linna abitelefoni 1345 sarnane projekt ja seda suure tõenäosusega ka tehakse, andes positiivse kinnituse meie senisele edukale praktikale.

Tööka meeskonna tööine aasta

Kokkuvõtteks saan öelda, et vaatamata sellele, et oleme väike organisatsioon avalikus sektoris, oleme olnud vägagi toimekas meeskond ja olgu selle kinnituseks eelpooltoodud näited. Ja püüdes etteruttavalt vastata võimalikule küsimuse, miks nii palju muudatusi ja seda järjepidevalt, on vastus tegelikult lihtne – paigalseis on tagasimine. Eilsed ja tänased organisatoorsed ja tehnilised muudatused olid ja on vajalikud eelkõige selleks, et muuta oma tööd, ühest küljest lihtsamaks võttes appi kaasaegses tehnoloogias peituvad võimalused, teisalt jällegi kvaliteetsemaks abistades parimal võimalikul moel abivajajaid ja meie koostööpartnereid operatiivteenistustes.

Tahaks loota, et peagi saame mahti vaadata üle ka organisatsiooni nõrked väärtused, olgu nendeks siis sportimisvõimaluste tekitamine või suvepäevade korraldamine. Tahaksin siinkohal tänada kõiki organisatsiooni liikmeid ja ka koostööpartnereid antud energia ja panuse eest ning soovida edu ja jaksu järgmise aasta ettevõtmistes.

Artikkel ilmus ajakirjas Häire 112 nr 4/4 2007.a.